

ІНДИКАТОРНІ ЕНЗИМИ ПЕЧІНКИ У ТЕЛЯТ, ОДЕРЖАНИХ ВІД ХВОРИХ ГЕПАТОЗОМ КОРІВ

Левченко В. І., Головаха В. І.

Вплив захворювань печінки у вагітних жінок на розвиток плода і стан новонароджених цікавить багатьох акушерів, причому дані літератури досить різноманітні. В ветеринарній медицині робіт, виконаних в цьому напрямку, мало (Петров П. Є., Ямотін А. М., 1982, Немченко М. І., 1984 та інші), але і вони, на наш погляд, мало обгрунтовані.

Найбільш цікавими є роботи Ю. М. Альохіна (1990): із 10 телят, одержаних від корів-матерів з гепато-біліарною патологією, клініко-біохімічні синдроми ураження печінки в різних комбінаціях були встановлені у 31 (77,5 %). Переважна більшість цих телят (85 %) хворіли гострими шлунково-кишковими хворобами.

Метою нашої роботи було вивчення впливу патології печінки у матері на стан здоров'я новонароджених телят.

Матеріал і методи досліджень. Досліджували здорові (22 гол.) і хворі гепатозом (14 гол.) сухостійні корови, а також одержані від них телята, кров у яких брали ще до першого випоювання молозивом з тим, щоб виключити, по можливості, негативний вплив різних токсинів, які можуть попадати з молозивом. В сироватці крові визначали активність індикаторних ферментів печінки: аспартат — АСТ і аланін — АЛТ — трансамінази, гамма-глутамілтрансферази — ГГТ і альдолази.

Дослідженнями встановлено, що у корів зі здоровою печінкою народжуються телята, активність ферментів у яких знаходиться в межах норми. Активність ГГТ і АЛТ у корів і телят були майже на одному рівні, а активність АСТ і альдолази у телят значно нижча (в два рази). Виявити корелятивний зв'язок середньої ступені виявилось можливим лише в активності альдолази і АЛТ.

Дещо інші дані одержані нами у телят від матерів, хворих гепатозом (діагноз ставили по результатах клінічного та гістологічного дослідження). Прямий корелятивний зв'язок високої ступені, виявлений в активності АЛТ. Між активністю АСТ у хворих корів і одержаних від них телят встановлена низька негативна кореляція, це зв'язано з тим, що активність АЛТ у хворих корів була без змін, а у телят підвищеною.

Порівнюючи активність ензимів у телят здорових і хворих матерями, можна помітити суттєву різницю. Якщо активність

ГГТ у телят, одержаних від здорових корів, складала в середньому $0,64 \pm 0,1$ мккат/л, то від хвороби — $1,59 \pm 0,4$ ($p < 0,05$). Проте аналіз індивідуальних коливань показує, що підвищення активності ензима було лише у шести з 14 телят, одержаних від хворих гепатозом корів. Активність АСТ у телят від корів з патологією печінки вища в 2,5 рази, ніж від здорових ($2,0 \pm 0,3$ і $0,8 \pm 0,08$ ммоль/л). В той же час різниця в активності АЛТ у телят, одержаних від здорових і хворих гепатозом корів, була незначною. Із 14 телят, одержаних від матерів з гепатозом, в перший день загинуло двоє, на 3—5-й дні ще четверо. Всі інші хворіли шлунково-кишковими хворобами до двадцятиденного віку і значно відставали в розвитку від своїх ровесників.

Таким чином, результати виконаної роботи показують, що патологія печінки у корів негативно позначається на здоров'ї телят. Напевне, це пояснюється тим, що при гепатозі печінка не в змозі виконувати свою дезінтоксикаційну функцію, а плацента також стає проникливою для деяких токсинів, перш за все тих, що надходять з неякісними кормами.

УДК 619:616—053.2.3

ЕФЕКТИВНІСТЬ КВЧ-ТЕРАПІЇ ПРИ ГЕПАТОГАСТРОЕНТЕРАЛЬНІЙ ПАТОЛОГІЇ ТЕЛЯТ

Головаха В. І., Левченко В. І.

Білоцерківський с/г інститут

Шлунково-кишкові захворювання новонароджених телят досить часто рееструються в багатьох господарствах України — захворюваність інколи досягає 100 %. Для лікування хворих застосовують етіотропну, патогенетичну та симптоматичну терапію. Нами було проведено лікування хворих телят нетрадиційним методом КВЧ-терапії. Безмедикаментозну КВЧ-терапію проводили за рахунок корекції фізіологічного стану організму тварин шляхом локальної дії на рецепторні поля, рефлексогенні зони і точки акупунктури низькоінтенсивним (до 10 мвт/см²) електромагнітним опроміненням КВЧ, яке одержували за допомогою приладу «Електроніка КВЧ».

Для досліду були відібрані 11 телят віком 2—5 днів, які хворіли розладами шлунково-кишкового каналу. Телят контрольної групи лікували загальноприйнятими методами (дієта, антибіотики, настоянки лікарських трав). Захворювання у всіх телят розвивалось на фоні низького рівня колостральних іммуноглобулінів в сироватці крові. Електронно-мікроскопічним і серологічним дослідженням була доведена етіологічна роль ротавіруса, а бактеріологічним — *E. coli*.